

gă țermurile bătute de valurile albastre ale Bosforului. Asemenea și Slavii dela Sud-ostă născuțu asemenea datorințe, căci în fine, de ce nu ar avé și ei un *imperiu serbo-croato-slovac*.

Nu mai Români nu se leagă în asemenea *visuri*, deși ei ar avé, într'un viitor ore-care, mult mai multe șanse, pentru realizarea acestui ideal depărtat, decât Maghiarii, Serbo-Croații și Bulgarii. Așezăți în văile Carpaților, ei posedă acolo ună isvoră necesară de putere și viață națională, putere și viață, cari se răspândesc de secol pe șesurile aflate despre răsărit și despre sudă ale munților lor, și populează neîncetat acele locuri mănose, dăr pustii, cu mii de brațe muncitoare. Țările locuite în momentul presentă de Români, cu Basarabia și Dobrogea împreună, ar pute lesne nutri o populație de 25 milioane în loc de cele 10 milioane astăzi esistente, decât bogățiile pământului ar fi bine exploatate și bine distribuite. Crescerea româniei nu este ună ce imposibilă, ci din contră ună ce foarte probabilă, și acesta pentru că Români nu sunt opriți în expansiunea lor de neamuri mai înaintate în cultură decât ei, pe când Slavii de Sud și Maghiarii, nu se mai pot întinde, ca națiune. Ast-felă situațiunea Românilor este favorabilă dezvoltării lor într'un mod cu totul extraordinar, căci ei dețin în mâinile lor o stare de lucruri politică și economică, care face din ei lanțul, ce leagă Orientul cu Occidentul. — Cu toate acestea nimeni nu-și perde timpul în România, cu asemenea speranțe și planuri. Chiar Domnul Petre Grădișteanu, a căruia ardore băgase odinioară spaimă printre oficiosele din Viena și Budapesta, când amintea de cele *trei mărghitare*, cari lipsesc din corôna României (Ardealul, Bucovina și Basarabia) s'a retrasă adă chiar și dela Liga culturală, pentru că după părerea domniei sale, ea urmăresce utopii. În totă România nu se află ună singură omă politică, care se țină în publică o cuvântare iredentistă, nici ună diară, care ar propaga idea unei *Români mar*. Fără îndoială, simțului național nu este adormit, simpatiile pentru suferințele Românilor de sub jugul Maghiarilor sunt foarte vii, atât în diare cât și în reuniuni publice, purtarea Maghiarilor este înfierată cum merită să fiă, se facă colecte de bani abundante, spre a veni în ajutorul victimelor șovinismului maghiar, dăr nici-odată și nici într'un loc nu s'a agitată cestiunea despre modalitățile de întrebuițat, de cătră Români din România liberă, pentru a pută aduce o schimbare în starea de lucruri, care apasă astăzi asupra Românilor de sub sceptrul corônei St. Stefan. Toți își dic: suntem o țară mică și ună popor mic, încunjuțat de puteri mari, în contra cărora nu putem intra în luptă. Speranțele noastre se mărginesc într'aceste, că *nisușele noastre legitime* vor fi luate în considerare într'un timp ori-și-care.

Acesta nu este numai limbajul cercurilor guvernamentale; întocmai așa vorbesc omeni, cari aparțin opozițiunei, precum și toți ceilalți, cari nu fac parte din nici o grupare politică și sunt cu totul independenți. Ce agitațiune violentă vedem din contră la cele cinci milioane de Cehi, cari cuprinși de furia grandomaniei și sub înriurirea fanatismului lor husit, ar voi să plece de odată și la Viena și la Berlin, spre a funda *imperiul universal al Cehilor*. Dăr cele cinci milioane de Maghiari, nu sunt ei convinși că *statul lor cel mare*, va forma *temelia*, pe care se va răzima până la altă doilea mileniu, *intregul edificiu politic* al Europei? Români sunt cu totul străini de asemenea esagerațiune, și deși simțul lor național este foarte dezvoltat și se bucură de o mare libertate politică, ei totă au rămas omeni, cari știu a cugeta cu sânge rece. Dacă s'ar face o apropiere istorică, nu am pută compara omeni politici ai României, cari sunt înzestrați cu o activitate, cu o elocință și cu o inteligență pătrunzătoare meridională, decât cu *Girondistii* franceși, pe când *Maghiarii* și *Cehii* nu sunt alta, decât foștii *Jacobini* de tristă memorie.

Dăr acela, care se ocupă cu deamăruntul de cestiunea multiplelor popore din Sud-ostul Europei, și analizează cu imparțialitate diferitele puteri motrice, cari pun în mișcare aceste norode, nu se poate sustrage dela convicțiunea adencă, că *deslegarea ei* trebuie să *vie din vre-o altă parte*.

Punctul de plecare al întregii acestei stări nefaste de lucruri, pe care o vedem, este fatalul tractat de stată austro-ungar delă 1867. Din nenorocire, Germania nu a ajuns încă a recunoște acestă adevăr; chiar în Austria, cei mai mulți Germani, naționaliști înfocați, nu sunt încă pătrunși de adevărul adevăr, și anume, că *punctul de greutate al întregii situațiunii politice austriace este numai în Ungaria*. Mișcarea cehă nu ar fi putută, în nici ună casă lua proporțiunile, ce le are, ca să gândescă de a *distruge complexul germanismul* în *Bohemia și Moravia*, decât nu ar fi avut înainte ochilor ei, *desastroșul exemplu* al Ungariei. Din momentul, ce s'a permis Maghiarilor de a distruge, prin ori ce abuz de putere, naționalitatea unor popore întregi, de ce Polonii, Cehii și Slovenii nu ar avé și ei asemenea pretențiuni?

De vom merge cu cercetările noastre mai departe, se nasce cestiunea, de a soi, *cui anume* dătoresc Maghiarii, că ocupă astăzi ună loc de *putere mare*, care e aproape egală cu aceea ocupată de Germania, și la care *nu au nici ună drept*?

Ajunși la acestă punctă psihologică, *suntem siliți a mărturisi*, că dăm peste ună capitul în istoria Germaniei, care nu este de loc îmbucurător, dăr decât voimă a cunoșce adevărul în *tota golăciunea lui*, nu trebuie să trecem cu buretele asupra unor *greșeli*.

(Va urma.)

Crisa din Serbia.

Scirile, ce sosesc din Belgrad, înfățișează situațiunea regatului, ca foarte nesigură. Până acum toate încercările regelui de a-și afla ună omă, pe care să-l pună

voindă să-și agonisescă și el ceva, a venit aici la lucru, dăr eră când a ajuns aici, încălzit și obosit de drum, s'o pusă puțin să se odihnescă; când privia și el jocul tinerimei, a simțit puțină răcelă, eră dimințea când s'a sculat i-a fost foarte rău. S'a constatat, că avea aprindere de plămâni în gradă mare. Fiindă s'au luat măsurile de lipsă pentru posibila bună îngrijire a bolnavului, peste nopte, er în ziua următoare l'au transportat acasă la ai săi, unde după vre-o trei zile a și murit.

Tinerimea și întrăgă societatea și-a petrecut și'n s'era de adă totă ca în cea precedentă, numai în voiă bună și joc.

În ziua următoare, 6 Iulie, comitele suprem și eu nu am mai eșit cu comisiunea până la Tâmașul mic. Am eșit însă amândoi sus pe „Vârful Tâmașului mare“, ce se ridică de-asupra frumoșei poeni, unde aveam corturile.

Ajunși acolo, cu ună ochiană, ce-lă aveam la noi, am privit terenul jură împrejur. Se vedea foarte frumosă mai totă țera Bârsei și toți munții dimprejurul Bârsei de pe teritorul comunei Zărnești, pe cari i-am amintit mai sus. Se vedea bine teritorul comunei Poiana Mărului și alți comunei Holbavă, — cestă din urmă renumită pentru bogatele mine de cărbuni de pătră, ce se află acolo, în foarte mare abundență.

Acestea în partea nordică, er în partea sudică a muntelui, cătră România, se vedea foarte bine înălții muntă „Păpușa“ și „Peceneșul“, cu piscurile lor acoperite de nea, eră jos printre acești munți și printre muntele Tâmașul și Jlarescul se vedea prea frumos rîul Dimbovița, ce-și are isvôrele în muntele „Oticul“, în direcțiunea comunei Breaza de lângă Făgăraș.

(Va urma.)

în fruntea afacerilor, au fost zadarnice. Creșdend, că interesă pe cetitorii noștri, de a avé o mică iconă a celor întâmpate, dăm aici următoarele amănunte:

Regele nemulțumit cu radicalii.

Noua cră din Serbia e învilită într'un mister, care numai în urmă a început să se desvălăscă. Se spune, că regele Alexandru a fost adencă nemulțumit mai întâiu pentru conflictul, ce a fost provocat, ca din senin, cu Austria, apoi pentru administrațiunea radicală, în contra căreia primea plângeri număröse — și în sfârșit pentru descoperirea, ce s'a făcut, că guvernul radical ar fi dată instrucțiunii în scrisă tuturor diarelor s'erbesc, să scrie contra regelui. De-aici a venit, că regele a început să țină dese conferențe cu inimiții declarați ai sistemului actual, ținend totă mai multă departe de curte pe foștii săi consilieri.

În urma acestă ministrul instrucțiunii, *Vesnić*, și-a dat dimisia, ceea ce a dată ansă la lășirea scirei despre cră. Lășită odată acestă scire, ea a fost amplificată cu altele. Se dicea adencă, că regele Alexandru, sfătuit în secret de tatăl său, ar fi hotărît, să pună capăt regimului radical, și printr'o surprindere, ca cea din 13 Aprilie 1893, să-și trimită la plimbare consilierii, să suspende constituțiunea și să numescă un minister absolutist în frunte cu Svetomir Nicolaevici.

Încetă cu încetă planurile acestea au început să se cristalizeze în mintea tinerului rege, care era mereu îndemnat de tatăl său Milan, să pună sfârșit domniei radicalilor. Regele aruncându-se astfel într'o aventură periculoasă, s'a incurcat și'n strimțorea lui a chemat la Belgrad pe Milan.

Milan în Belgrad.

În 21 Ianuarie a succedut, nu se scie cu ce sfârșit, mica lovitură de stată: *Milan a sosit la Belgrad*, fără a scie cineva de acesta, afară de miniștri, cari deja Sâmbătă s'era erau informați, că regele a chemat pe tatăl său în Belgrad. Deja în nopte precedentă regele Alexandru învita la sine pe ministrul-șef Sava Gruici, și-i spusese, că dorește să se întâlnească cu Milan în capitală, deorece în situațiunea grea, în care se află, el nu se scie orienta și are lipsă de ajutorul tatălui său.

— Majestate! dăse Gruici, *acesta e imposibil*. Lui Milan nu-i este iertat să-și pună piciorul pe pământ s'erbesc, decât în casul, când Majestatea ta a-i fi greu bolnav.

— Cine-mi opresce mie acesta? întrebă regele.

— Legea, răspuse Gruici.

— Eu nu-mi bat capul cu acestă lege! ripostă Alexandru. Vreau să mă întâlnesc cu tatăl meu.

— *Protesteză contra acesta!* dăse Gruici.

— Poți s'o faci, dăr Milan sosese adă după amădi în Belgrad! răspuse regele hotărît.

Gruici reculegându-se, declară regelui, că nu ia asupra-și responsabilitatea pentru acestă călcare de lege a regelui, și dimisioneză.

— *Acesta am dorit-o!* să fi dăse regele.

După acestă Gruici convocă îndată consiliul de miniștri, cari au hotărît unanim, căși voră da dimisia. Ei au redactat în grabă o dimisiă foarte vehementă, în care protesteză contra *călcării de lege* a regelui, și pună pe el totă răspunderea. Gruici a mers apoi erăși la palat, dăndă regelui dimisia. Alexandru citindu-o a rugat pe Gruici, să-i dea una scrisă în termină mai moderată, consiliul de miniștri însă a respins dorința regelui.

Intr'aceea generalul Koka *Milavici* a fost chemat la palat, și i-s'a dată ordin să țină garnisonă gata în casarme, apoi să posteze gendarmi pe cele trei strade lungi, cari duc dela palat la gară.

După amădi, la ora 1, sosi Milan în Belgrad. Regele îl întâmpină cu fața veselă, se îmbrățișară și se sărutară. Milan făcea o față foarte serioasă. O grupă de vre-o 50 persoane strigă! „Trăescă regele Milan“, la ceea ce Milan, c'un gest

supărător, strigă de două ori: „Nu Milan, ci Alexandru să trăescă!“ Tatăl și fiul urcară apoi birja și se duseră la palat.

Încercări, refuzuri, întorcere.

Îndată după amădi (21 I. c.) au fost chemați la palat *Garașin* și *Novacovic*, apoi foștii miniștri liberali, puși sub acuză, *Ribarac*, *Avacumovic*, *Bogicevic*, și în fine radicalul moderat Svetomir *Nicolajevic*. Cu toții însă au refuzat a primi să formeze un ministeriu. După aceste încercări, regele a chemat la sine pe liberalul *Babovic*, dăr și acesta a refuzat misiunea, ce i-se oferise.

În urma acestă în cercurile radicale se așteptă cu siguranță, că regele ajuns în mare strimțore, va trebui să se întorcă erăși spre radicali. Aceștia au acum de gând să ceară regelui, la redeschiderea Scupștinei, *declarați obligatori*, pentru a se pune odată capăt audiențelor, ce le dă regele dușmanilor cabinetului Gruici. În 22 Ianuarie regele a chemat la sine pe *Katic*, *Vukovic*, *Gruici*, *Milosavlevic*, *Nicolic* și *Pacu*, toți radicali. Gruici și Vukovic declarand, că partidul radical nu pôte primi condițiunile regelui, negocierile cu partidul radical se pară a fi rupte.

Declarațiunea lui Milan.

„*Polit. Corr.*“ publică o declarațiunea a lui Milan, în care dice, că în locul respectului pentru constituțiunea, în țară domnesce ilegalitatea și intoleranța față cu toți aceia, cari nu sunt radicali. Dice apoi, că regele Alexandru condamnă dilapidarea finanțelor publice, dorește să stabilizeze relațiunile mai intime între el și armată prin crearea unei cancelarii militare regale. Reclamă modificarea unor resoluțiuni ale Scupștinei, contrare constituțiunii, și dorește, ca să se renunțe la procesul ministrilor liberali.

Rolul lui Milan.

Privitor la rolul regelui Milan în acestă cră, „*Neue fr. Presse*“ află din Paris, că fără îndoială din mâinile lui au pornit toate firele crăi actuale. Causa, care l'a făcut să intervină în acestă chip, a fost ivirea unei *mișcări antidinastice* în Serbia. S'a observat în timpul d'în urmă o puternică agitațiune în favoarea lui *Karageorgievic*, care actualmente servește în armata rusă și aspiră la tronul Serbiei. Primejdia acestă a pus pe grijă pe Milan pentru fiul său Alexandru. Milan, ca să prevină o catastrofă a dinastiei, voia să propună regelui ună *ministeriu militar*, dăr se pare, că adă se teme și el de urmările unei astfel de experimentări periculoșe.

Ce dice Rusia?

O telegramă din Belgrad cu data de 22 Ianuarie spune: Agentul diplomatic rusesc, *Persiani*, a declarat adă regelui Alexandru, că *Tatul nu aprobă de locă re-întorcerea lui Milan*. La acesta regele a răspuns blând, că n'are ce face, n'a putut cere sfatul Rusiei. În urma acestă *Persiani* s'a depărtat foarte nemulțumit.

Spiritele agitate în Serbia.

În Serbia spiritele sunt foarte agitate, mai ales în tabăra radicalilor. Radicalii acuză pe regele Alexandru cu trădarea, și *amenință cu revoluțiunea*. Pe stradele Belgradului circulă ziua și nopte patrulă de soldați. În 22 Ianuarie s'era, dinaintea palatului regală a fost o mare grupare de popor; turburări însă nu s'au întâmpat. În Zimon două batalione stau gata de foc. Se dice, că în Petruvarodin artileria e pusă pe picior de bătaie. Cei mai mulți deputați radicali agită în cercurile lor pentru revoluțiunea. Demagogul *Steic Ranco* a dat ună manifestă revoluționară.

Din Camera română.

Discușiune privitoare la cestiunea română.

Discursul d-lui T. Maiorescu

(Sedița camerei dela 11 Decemvre 1894).

(Fine).

D-l T. Maiorescu... Trecă acum la un altă argument în contra propunerii D-lui Sturdza.

D-lor, greutatea, inadmisibilitatea unei asemenea intervenți mai provine din

faptul, că punctele în discuțiune, mai ales când este o ceartă învrăjbită, sunt multe, au nuanțe prea fine și presupun un fel de pricepere clinică a atmosferei, în care se petrec, fără de cari pricepere nu poate să fie nici o intervenția folositoare, și atunci după vorba populară, când un al treilea se amestecă în cearta a doi omeni, o pățese de la amândoi.

Va să dică, pentru-ca să te poți amesteca, în calitate de guvern, și-ar trebui simțirea, asimilarea, priceperea, tactul situațiunei întregi în fă-ce momentu variabilu.

Dér cum voiți să le avem noi cei de aci, în locul celor de acolo? De unde luaiți siguranța acesta?

Etă șeful partidului liberalu, forte patriotu, forte învățatu, forte silitoru, în raporturi strinse cu Românii de dincolo. D-sa a formulat în senat unu programu de intermediare.

D-lor, cuvântul nostru de aci, în asemenea materiă, nu este numai dus până la hotarele țerei, elu trece peste hotare și este ascultat acolo unde se adresează.

De abia s'a pronunțat cuvântarea D-lui Sturdza în Senat, de abia s'a vădută în *Monitor*, și etă cel d'antăiu glas al Românilor din Transilvania, „Gazeta Transilvaniei”, ce răspunde D-lui Sturdza:

„Când e vorba, dér, de a veni în ajutorul causei Românilor transilvăneni, nu pte exista altă directivă mai bună, mai sigură și mai neapărată de câtă directivă, ce o dă programul loru naționalu.

„Și aci e punctul, care, cu părere de rău trebuie s'o spunem, ne desparte cumplit de vederile desfășurate de D. Sturdza, în partea din urmă a vorbirii sale.

„D-sa nu-și ia ca punct de plecare programul nostru național, ci gândindu-se mereu la rolul de „samsar cinstit”, care, după D-sa, ar trebui să-lu aibă guvernul român, spre a face posibilă o împăcare între noi și Maghiari, trece peste acel program și stabilește o directivă specială a stăruințelor de împăciuire, înșirând anumite puncte, asupra cărora crede, că ar trebui să stăruieșcă guvernul român.

„Printr'asta D. Sturdza ajunge la nise conclusioni, cari, departe de a clarifica situațiunile, cum voesc D-sa, le încurcă și mai mult.

„Punctele de eventuală împăciuire între Român și Maghiari, ce le înșiră D-sa, în credință, că Românii s'ar învoi cu ele, decât Ungurii le-ar acorda, nu numai, că nu conșună cu postulatele programului nostru național, dér sunt chiar în mare parte în contradicțiă cu elu.

„Ca dovadă cităm numai afirmarea D-lui Sturdza, că ceea ce vor Românii, ar fi „respectarea și aplicarea sinceră a legii de existență a naționalităților”, adică tocmai a acelei legi, care a fost tot-d'auna combătută de către Român, ca în cel mai mare grad vătămătore drepturilor și libertății lor.”

Etă, D-lor, dovada greutății, dovada inadmisibilității unei interveniri din partea noastră. Primul pas al șefului partidului liberalu pe această cale, ată o așa cumplită desmintire și din partea cui? Din partea chiar a Românilor de dincolo de Carpați!

Insă, D-lor, se pte, ca „Gazeta Transilvaniei” să nu represinte părerea tuturilor Românilor de dincolo; se pte să fie altă părere a altor Român de dincolo, care să fie diferită de părerea grupului represintat prin „Gazeta Transilvaniei”. Dér atunci vă întreb, ca omeni prudenți de politică națională, ce fel de procedere ar fi a noastră?

Să venim și noi și să accentuăm, să mai învrăjhim deosebiri de păreri, decât ar exista între Românii de dincolo? Și după ce, în lupta contra Ungurilor, Românii de dincolo trebuie să fie uniți, să venim noi să dăm ocaziune la divergențe de idei, să transportăm certele noastre de partide și la Românii de dincolo? Acesta nu ar fi lucru cuminte, acesta n'ar fi folositor?

Și fiind-că am vorbit de divergențe de idei și de certa partidelor noastre, și fiind-că într'o cestiune națională, ca această, unitatea de sentimente, unitatea de ginte, unitatea de cultură este singurul punct de vedere admisibil; să examinăm în sfârșit și modul cum a agitat cestiunea Transilvaniei cel, care a deșteptat-o, șeful partidului liberalu, onor. d-nu Sturdza în Senat.

Ieri, aci în Cameră, d-lu Stolojanu, multu mai moderat, multu mai prudent, rectificând nota violentă din procedura șefului, a căutat, din capul locului, să pusă cestiunea pe unu teren mai accesibil și v'a pus numai în termen general întrebarea: cam ce ar fi de făcut?

Dér onor. d-nu Stolojanu a întrebunțat, cu această ocaziune, o procedere, de care ar fi bine să ne desvătăm în discuțiunile noastre publice, procederea în-

exactității sciute. Răsul obicei, când faci tu ceva, de a dojeni pe altu, par'că ar fi făcut-o elu.

D-lu Stolojanu se adresează majorității și guvernului actualu, și ne impută nouă, că am făcut noi din cestiunea Transilvaniei o cestiune de partid! Ei bine, pentru Dumneșeu! Nu scim toți românesc? Nu pricepem toți, când se vorbește românesc? Nu înțelegem toți, când se scrie românesc? Ați auzit, ați cetit cu toți discursul prin care șeful partidului liberalu d-lu Sturdza, a ridicat în Senat cestiunea Transilvaniei. Vă întreb: cine, ab initio, în această desbatere, a întrebunțat atacul dela partidul la partid? Cine a făcut dintr'o mare cestiă națională, o simplă armă de opozițiă în contra guvernului român? Mai începe îndoială? Nu e prezentă în memoria d-vostre cuvântarea d-lui Sturdza rostită în Senat de abia de câte-va zile?

Dacă în mijlocul vorbirii mele de astăzi am introdus o parantesă asupra unor incidente parlamentare și v'am citat ca exemplu cuvântul „nemernic”, care în ori-ce casă lovește în demnitatea parlamentară, am făcut-o pentru a v'lu aduce aminte acum.

Tocmai cu ocaziunea relevării cestiunei Transilvaniei, șeful partidului național și-a permis să numească „nemernic” guvernul țerei de astăzi.

D-lor deputați, dér ore cuvintele noastre în această materiă nu trec peste hotarele acestei țeri? Discursul șefului partidului liberalu nu va fi tradus, cetit, comentat la Pesta, la Viena, în toate cabinetele Europei? Și când d-lu Sturdza, pentru a mângăia pe Românii din Transilvania și pentru a pregăti o intermediare cu ore-care autoritate în fața Ungurilor, vorbește de guvernul țerei de astăzi, a-nume ca de un guvern de „duplicitate” și ca de un guvern de „nemernică”, și credeți că cu acesta se vor mângăia Românii din Transilvania? Se va impune Ungurilor? Se va înălța cestiunea Transilvaniei la demnitatea unității naționale înaintea Europei?

Dér ore șeful partidului liberalu este în acestu mod alu său de a procede, adevărată espresie a țerei? Său este numai espresieuna strimțelor vederi ale unui om de partid, în ochii căruia nu există altă suflare românească capabilă de a conduce destinele țerei, decât elu însuși cu partișanii săi? Dér noi suntem unu Statu constituțional, va să dică alu guvernului diferitelor partide; așa ne cunoscu Ungurii, așa am dobândit considerațiune în Europa; noi mai suntem unu Statu monarhicu, și decât este cineva, care să aibă unu prestigiu de autoritate în Europa, ca personificarea acestui Statu monarhicu, este regele Carolu. Iși pte cineva închipui, că acestu Statu constituțional, că în fruntea lui regele Carolu... dér este inadmisibilu, D-lor, nimeni nu o va crede, nu trebuie să o credă, nici unul din D-vostre, nu trebuie să se pomenescă de așa ceva în fața străinilor. Iși pte cineva închipui, ca v'odată regele Carolu, ca v'odată statul român, să tolereze unu guvern, care să nu aibă cel puținu simțământul cel mai elementar, simțământul național? (Aplause).

Nu se pte, Domnilor, acesta nu se pte.

Să deplângem, că o mare cestiune a încăput într'o mică procedură; să restabilim și să îndreptăm, ce mai putem noi îndrepta aci în Cameră. Și fiindcă aceste cuvinte ale noastre se vor auzi de sigur peste Carpați, și fiindcă numele tatălui meu și persoana lui, elu însuși transilvănenu, sunt cunoscute în Transilvania, decât acestu fapt ar da neînsemnatelor mele cuvinte din întemplant ore-care sunet în cugetul Românilor de peste Carpați, ținu de onore să dică și să-i încredințez, că nu a fost drăptă, nu a fost întru nimic întemeiată acuzare d-lui Sturdza, și că nu este drăptă și nu este întemeiată nici o acuzare de acestu fel.

Amicul meu politicu, D. C. Arionu, v'a citat alaltă-eri și v'a comentat cele petrecute cu Românii de dincolo sub regimul liberalu. V'a amintit espulările, v'a amintit Bănățenii din Dobrogea. Față cu atacul D-lui Sturdza, D. Arionu se afla în legitimă apărare. Dacă judecăm după tactica luptelor parlamentare, discursul D-sale era legitim. Dacă, însă, luăm cestiunea în ea însăși, nu era legitimă, și, o repetă, este o onore pentru mine de a accentua simțământul totdeuna patriotic și naționalu, din care au lucrat toate partidele și toți omenii politici, din care a lucrat și Brătianu în asemenea cestiuni.

Așa trebuie să-i fi părut lui, că este adevăratul interes al țerei și al românismului în acel moment. Nu a putut trece v'odată prin mintea D-lui Fleva, când a făcutu acel raportu despre Băn-

țeni, ca sub străini să se înțelegă și Românii de sânge.

Nu pte fi o deosebire între noi asupra simțământului naționalu. Ar fi o rusine pentru totă țera, când s'ar găsi unu ministru printre noi, care să lovească în simțământele românești. (Aplause).

În această privință același cugetu înaltu, pe care l'au are și fă-care Ungurii, și fă-care Francezii și fă-care Germanii despre naționalitatea sa, îl au și fă-care Românii.

Și decât este așa, atunci să revenim la adresa noastră cu simțăminte mai înalte, nu cu cele ce ne despartă, ci cu cele ce ne unesc. Și fiindcă avem fericeirea să salutăm cu această ocaziune pentru prima oră pe tinerul principe, născut pe pământul patriei și botezat în religia țerei, elu, care este unu simbolu al aspirației noastre în viitoru (aplaude), să v'atăm această simplă adresă așa cum este, fără alte discuțiuni iritante, și să dăm o dovadă mai multă, că suntem uniți în toate cestiunile însemnate, ca membrii aceleiași națiuni, ca cetățenii aceleiași statu. (Aplause prelungite).

SCIRILE ȚILEI.

— 12 (24) Ianuarie.

D-lu FitzGerald, corespondentul renumit alu foicei „Daily News”, a fost de curând, după cum dice „Sbg. d. Tgbltt”, în Seps-Szt-György, pentru a studia poporulul sēcuescu. Observările, ce le-a făcutu elu în urma impresiunilor primite acolo, sunt caracteristice. Cea dintăiu recerintă, dice corespondentul englesu, este: poporul se învețe carte de orec numai așa se pte lăți civilizațiunea în Ostul Europei. Omenii politisează pre mult; avut, sēcacu, tineru, betranu, toți politisează, ca și când nu ar ave altceva de lucru. Dacă poporulul însu voesc să aibă putere destulă, pentru a suporta în viitoru greutățile, atunci trebuie să lucre mai mult, și mai puțin să politiseze.

— o —

Școala de lemnăritu din Câmpulungu. „Gazeta Bucovinei” își esprima temerea, că deși această școlă e făcută pentru unu ținut românesc și deși limba de propunere ar trebui să fie prin urmare românească, totuși e probabil, că limba, cu care va începe, va fi cea germană. Sub cuvântu, că nu s'ar afla puteri didactice dintre Românii, inspectorul școlar Exner, ar fi declarat, că va trimite profesori nemți cu obligațiunea, ca în decursu de unu an să învețe românesc. „Gaz. Buc.” cere dela deputații români bucovineni, ca să interpeleze pe guvernul asupra acestei cestiuni și să stăruie, ca să se amâne deschiderea școlei până se vor afla profesori, cari știu limba română, căci în casu contrar, pte să servescă și această școlă numai intereselor de germanizare, ér nu pentru folosul Românilor.

— o —

O convenire neplăcută. Înainte cu câteva zile au convenit lasoirée la contele Ștefanu Karolyi br. Bela Aczel cu Dr. Wekerle. Vorbiră cu cea mai mare complexantă împreună și între altele întrebă Dr. Wekerle pe Aczel, că din ce causă a repășit elu din partid? Acesta însă răspunde categoric, în fața a patru martori: „Tu ne-ai asigurat, că vei nimici influința clicei tisziste, că te vei despărți de omenii sistemului trecut și vei căuta a fusiona cu Apponyi. Ți-am creșut și te-am ajutat. Tu însă ai lucrat altcum, ai nutrit influința clicei tisziste; te-ai aliat cu omenii aceleia și ai început o luptă personală contra lui Apponyi. Pentru aceea am repășit eu și au repășit și alți mai mulți din partidul liberalu”. Frumose stări și frumoasă încredere reciprocă!

— o —

Diariștiu. „Corespondența Română”, fôia d-lui I. Slavici, care apărea în fă-care și la București, anunță cetitorilor săi, că din diferite cause, de aici înainte va apăre numai Dumineca și în zile de sərbători.

— o —

Societatea academică social-literară România-Jună invită la a XXIII ședință generală, care se va ține Miercuri 12 (24) Ianuarie c. în sala dela „Hotel Union” IX, Nusdorferstrasse Nr. 23. Pentru comitet:

Drd. Nicolae Comșa, președinte; stud. med. Alesandru Vajda-Voevodu, secretar. Inceputul la orele 8 sėra. Ofertele marinimose în folosul cabinetului de lectură se primesc cu mulțămintă.

Programa: I) Partea oficială: 1) Cuvântu de deschidere, 2) Raportul anual, 3) Raportul comisiunei revêdătoare. II) Partea socială: în decursul căreia va concerta capela regimentului de infanteriă Nr. 2.

— o —

Gimnasiu superioru ungurescu în Gherla. Locuitorii orașului armenesc Gherla au rugat nu de mult pe ministrul de culte, să la concedă, ca să-și ridice gimnasiul de până acuma inferioru, la gimnasiu superioru. Causa acum a ajuns înaintea consiliului ministerialu, care a satisfăcut dorinței Gherlenilor. Aceștia voiesc să inaugureze deschiderea gimnasiului, cu ocaziunea sərbării mileniului.

— o —

Bal. Filiala din Brașov a „Karpát-egyesület”-ului ardelenesc arangeză astă-seră unu bal în sala otelului Nr. 1 din locu. Protectorul balului este d-lu fișpanu Mihail de Maurer.

Ajutoru pentru școlele din Blașiu.

(Urmare).

Gregoriu Serbu, parochu în Teuș, a colectat dela: Gregoriu Serbu 5 fl.; Gregoriu Popu 2 fl.; Ștefanu Beleanu 1 fl.; Fostocu Gligor 1 fl.; Iacobu Belanu 20 cr.; Bretoiu Ioanu 1 fl.; Popa Iacobu 1 fl.; Ioanu Ciortea 50 cr.; Ceteanu Ionu 50 cr.; Vasile Oțelu 1 fl.; Demetriu Marcu 50 cr.; Ionu Dancea 50 cr.; Lucaci Traianu 50 cr.; Maria Crișanu n. Popa 1 fl.; Corneliu Crișanu 50 cr.; M. Ștefania Crișanu 30 cr.; Ștefanu Crișanu 20 cr.; Virg. Severu Crișanu 20 cr.; Claudia Crișanu 20 cr.; Febronia Rațu n. Popa 1 fl.; Teodoru Belanu 50 cr.; Crișanu Vasile 50 cr.; Sebastianu Popa 50 cr.; Pavelu Radu 1 fl.; Ioanu Pintea 50 cr.; Maria Popa n. Domșa 50 cr.; Sebastianu Selăgeanu 1 fl.; Ștefanu Bretoiu 1 fl.; Simionu Radu 50 cr.; Saveta Rațu 1 fl.; Jomoleanu Ionu 50 cr.; Petru Popa 1 fl.; Crișanu Avramu 50 cr.; Girbea Domnica 60 cr.; Crișanu Ilie 1 fl.; Iacobu Lazaru l. Leontea 50 cr.; Bretoiu Iacobu 60 cr.; Clețu Constantinu 40 cr.; Boca Iacobu 1 fl.; Mateica Teodoru 1 fl.; Giurgiu Eliu 50 cr.; Barbă Alimpie 1 fl.; Biserica rom. gr. cat. Teiușu 10 fl. Suma totală 43 fl. 70 cr.

(Va urma.)

Sciri telegrafice.

Belgradu, 24 Ianuarie. Dimisiunea cabinetului Gruici s'a primit și s'a constituit noulu cabinetu astfel: Fostul consulu vienesu Simic președinte, ministru de esterne și finanțe; generalul Zdravkovic ministru de lucrări publice; Nicolajevici de interne; colonelul Pavlovici de resbelu; profesorul Lotanic de comerț și agricultură; profesorul Georgevic de justițiă și instrucțiune publică.

DIVERSE.

Pasile apusene cadu în anul acesta în 25 Martie, ceea ce se va întempla numai încă în secolii viitoru, adică în 1951, 2035, 2046, 2057, 2103, 2114, 2125, 2198 etc. Conformu deciziunilor consiliului dela Nicea, nu este iertat, să se țina sərbării Pascilor înainte de 22 Martie. Chiar în 22 cadu ele atunci, când intră cu 21 Martie lună plină și această și e o Sămbătă. Așa s'a întemplat în anii 1693, 1716, 1818 și se va întempla în 1976, 2076 și 2144. Cine-o trăi pe-atunci, va vedé.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Ianuarie 1893.

Renta ung. de aur 4%	117.50
Renta de corone ung. 4%	94.75
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.75
" " " " argint 4 1/2%	102.10
Oblig. " " " de ost. I. emis.	122.60
Bonuri rurale ungare.	95.10
" " croate-slavone.	99. —
Imprum. ung. cu premii.	146.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin.	142. —
Renta de hartie austr.	98.15
" " argint	97.90
" " aur	120.05
Losuri din 1860.	146.25
Actii de ale Banței austro-ungar.	1025. —
" " ung. de credit.	427. —
" " austr. de credit.	353.50
Napoleon d'or	9.97
Marc imp. germ.	61.37 1/2
London (lire sterlinge).	125.35
Rente de corone austr.	97.30

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Ianuarie 1893.

Banote rom. Camp.	9.85	Vend.	9.87
Argint rom.	"	"	9.85
Napoleon d'or	9.93	"	—
Galben	5.85	"	—
Ruble rusesti	132. —	"	—
Marc germane	61. —	"	—
Lire turcesti	—	"	—
Seris. fone. „Albina„ 6%	—	"	—
" " " 5%	101.50	"	102.50

Unu Învățecel

Use primesce in negociul jost semnatilor, se cere a cunoșca afara de limba sa maternă și cea germană și maghiară.

Ioan Dușoiu & Fiu, Brașov, Piața târgului botelor.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%
ale „Albinei“ inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici un scădemânt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank“ în Budapesta fără nici un scădemânt și liber de oric ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantează:

- Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin întabulare în cărțile funduare în favorul acelor, asupra cărora se emit scrisuri fonciare până la maximum 2/3 a valorii de prețuire, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de supraveghiere pe flă-care scris fonciar emis.
- Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrisurilor fonciare, preseris de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fond e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.
- Totă cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.**

Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și pupilară.

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI“ atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA“
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

27 — *

Apărare sigură contra răcelei, podagrei, reumatismului și gheții.

DEPOU GENERALU
al fabricelor din **Petersburg și Riga**
de CALOCI și ȘOȘONI

de gumi veritabilu rusesc, pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile originale de fabrică.

Se pot procura dela Magazia de încălțăminte

S. RESCHOVSKY, Viena.

I., Rothenturm-strasse Nr. 4.

La cerere se trimite insemnarea prețurilor și indicarea cum se ia măsura piciorului, asemenea se pune talpă de gumi pe ghetă nouă și vechi cu preț moderat.

Vendătorilor se dă rabat bun.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acestu stabilimentu este provăduțu cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindu bine asortat cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne este pusu în pozițiune de a puté esecuta oric comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINTU ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in letă mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroulu tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, etagiulu I, câtră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plătire avantajioasă în rate!

Am onóre a aduce la cunoșcînța On. publicu, că

vendú specialú numai

MOBILE de ARADU,

recunoscute în întregă Ungaria și în Ardélú, ca fiind fabricate din materialu bunú și solidu.

Fabricatele se efectuesc de firma Reinhardt Fülöp.

Arangiamentu

pentru odai de dormitu, de prânđitu și de salóne,
în diferite stiluri, cu prețuri eftine,
carú întrecú ori și ce concurență, atât în bani gata, câtú și în rate.

Se potú cumpéra în magazinulu meu din
strada Spitalului Nr. 62.

Totu acolo se potú căpéta **orológe, tablouri, oglinđi, manufacturi** cu prețurile cele mai eftine și convenabile.

Cu deplina stimă: **ALBERT GRÜNWARD.**

331,4—10

Arangiamentu completú

<p>Sosirea trenurilor în Brașov:</p> <p>1. Dela Pesta la Brașov: Trenulu de persóne: 8 óre dimineața. Trenulu accel.: 2 óre 9 min. după am. Trenulu mixtu: 10 óre 25 minute séra.</p> <p>2. Dela Bucuresci la Brașov: Trenulu accel.: 2 óre 18 min. după am. Trenulu mixtu: 7 óre 1 minute séra. Trenulu accel.: 10 óre 17 minute séra.</p> <p>3. Dela Zernesci la Brașov: Trenulu mixtu: 6 óre 10 min. dimineața. Trenulu mixtu: 1 óra 14 min. după am.</p> <p>4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov: Trenulu de persóne: 8 óre 18 min. dim. Trenulu mixtu: 1 óre 49 min. după am. Trenulu mixtu: 6 óre 56 min. séra.</p>	<p>Plecarea trenurilor din Brașov:</p> <p>1. Dela Brașov la Pesta Trenulu mixtu: 5 óre 10 min. dimineața. Trenulu accel.: 2 óre 45 min. după am. Trenulu de persóne: 7 óre 43 min. séra</p> <p>2. Dela Brașov la Bucuresci: Trenulu accel.: 5 óre 15 minute dim. Trenulu mixtu: 11 óre înainte de am. Trenulu accel.: 2 óre 19 min. după am</p> <p>3. Dela Brașov la Zernesci: Trenulu mixtu: 9 óre 5 min. dimineața. Trenulu mixtu: 4 óre 55 min. după am</p> <p style="text-align: center;">Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.</p> <p>Trenulu de persóne: 5 óre 46 min. dim. Trenulu mixtu: 8 óre 50 minute a. m. Trenulu mixtu: 3 óre 10 min. după am</p>
--	---